

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKÁTÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„BARS“

XXIX. évfolyamának I. évfolyamára.

Lapunk jövő év első számával kezdi meg XXIX-ik évfolyamának I-ő évfolyamát. — Aki ismeri a vidéki hírlap-irodalom nehézségeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fogadni nekünk, ha önrizzel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattunk. Első sorban is megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt s jeles munkatársaink és a nagy közönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán avagy párt-érdek szolgájává fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagyérdemű közönség szíves jó indulatába. A múltban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
 Félévre . . . 5 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Karácsony.

(K.) A béke és szeretet ünnepe közeledik. A kicsiny család meleg otthonában örömpeső szívvel várják a kis Jézus születését. Mig odakünn zug a vihar, hordja a havat a süvöltő északi szél, odabenn a meleg szobában összeülnek az egytűvő tartozók, hogy boldogan, hittel, egymás iránt való igaz szeretettel ünnepeljék szent karácsony ünnepét.

A hármass halom és négy folyó által határolt szép hazánkra is ráborul a karácsony éje. Béke és szeretet ünnepi hazugulatának kellene most uralkodni a szíveken. A politika hullámai azonban még az ünnepi hangulaton is átnyulnak s a szent karácsony ünnepébe mintha belezúgna ez a kérdés: mi lesz hát?

A koalíció megbízatása végéhez közeledik. És mennél inkább közeledünk a forduló ponthoz, annál bizonytalanabb a jövő. Mintha senki sem akarná megérteni a karácsonyi szent ünnep magasztos eszméjét: Béke és szeretet a földön a jóakaratu embereknek. Odalenn a hideg Boszniában, uttalan utakon, sziklahasadékok között a magyar katona dideregve gondol a jó meleg családi fészekre. Idefenn a különböző politikai pártok néznek farkas-szemmel egymással. Árulás, hitelesség, elvtagadás a legkisebb vádak, amit egymás fejéhez vágdosnak. És ha valóban a

pártok szemüvegén, keresztül nézünk, bizony sivár képet mutat a világ a jövő év küszöbén. Szuronyerdőkön tör meg az éltető nap sugara, s az a legdicsőbb ember, ki a legbiztosabban gyilkoló puskát találja ki. A nép turja a földet izzad és fárad a gépek mellett, tör magát egy kis nyereségért s keserves fillereit a fegyveres béke éhes gyomra nyeli el. Az országok határain vámsorompók állanak, melyek a termelt javak értékesítését korlátozzák vagy lehetetlenné teszik s akik innen és túl sóvárogva állanak, nem közeledhetnek egymáshoz, mert a gazdasági paradicsom küszöbén ott áll lángpallosával — a politika.

Közeleg az 1909-iki válságos esztendő s ma még nincs ember, ki megmondhatná, mily új csapásokkal fognak a népek sújtatni. Pedig oly könnyű lenne vágyaikat kielégíteni! A nép nem áhítozik idegen országok után, nem akarja többi embertársait kizozni, gyötörni és kifosztogatni. Csak engedjék őt békén, nyugodtan dolgozni s ne szabjanak korlátot gazdasági hasznos tevékenységének. Ami gondolatait s vágyait beölti, az egy oly világ, melyben a létért való egyéni küzdelmet semmi külső tényező, mely nem fekszik a természetben, ne korlátozza. A gazdasági megváltást attól várja, aki társaivá, barátjaivá teszi e földön élő többi lényeket s megszabadítja az exkluzív érdek bilincseiből. Magyarországot érdemtelennél sújtják a jelenleg uralkodó viszonyok. Saját jószántából sohase kezdeményezett elzárkózó politikát s csak ellen-szennvel vonatta bele magát európai áramlatokba.

Mi nekünk sohase volt más célunk, mint országunknak naggyá, erősevé tetele, a belső béke és megszilárdítása. A honfivérrel megszentelt rög ide köt bennünket ehhez a magyar földhöz, amely a haza legideálisabb fogalmával azonos. Szívünk, lelkünk ide van növe, csak ennek a földnek levegője éltet, mert a nagy világban e kívül nincsen számunkra hely. Egy lépést kifelé és nincs többé magyar.

Szent karácsony ünnepén vajha egy szív, egy lélek lehetne a magyar. Vajha megtudnánk érteni egymást, hogy csak úgy állhatunk ellen a felülről és alulról való nyomásnak, ha egyik vagyunk a hazaszeretben.

Soha, de soha nem volt úgy szűksége Magyarországnak egy nagy, egységes, erős, hazafias pártra, mint most. A közel jövőben várható nagy átalakulások küszöbén nem adhatna senki a magyar nemzetnek szebb ajándékot,

mintha megteremti az egységes, az ország vezetésére alkalmas függetlenségi pártot.

A fuzói eszméje lépett ismét előtérbe. A politikai látóhatáron feltűnedezni látjuk a magyarság minden ellenségét. A fizetett bérencék hada kilép a kulisszák mögöl, hogy elmondja az idegen sugó által diktált szerepét. Érezzük, tudjuk, hogy csak egy nagy és erős párt vezetbet bennünket a révpártra, ép ezért mi is mindig helyeseltük a pártok tömörülésének gondolatját. De soha azt másként nem képzelhetjük, mintha a függetlenségi zászló alatt csoportosul minden hazafi és egyetértve, szilárd, erős akarattal törekedik a magyar nemzet régi vágyainak teljesítésével az ország fejlődését és felvirágzását előmozdítani.

Szent karácsony ünnepén szünetelni szokott ugyan a politika, de mi szívünk melegével óhajtjuk, hogy a karácsonyi béke és szelleme ihlessen meg a magyar nemzet fiainak szívét s az ideai karácsony oly forduló pontot képezzen Magyarországnak történetében, amelytől fogják datálni Magyarország függetlenségének, gazdasági és nemzeti önállóságának idejét.

Győr és Kassa.

(Cajus.)

Ha megannyi, százezer mérföld esnek is e két város közé, mégse volna oly távo egymástól, mint az a két eszme, mely ott nem rég megnyilatkozott.

Pedig az az eszme, melyet amott egy kegyetlen ítélet és az az eszme, melyet emitt egy csudaszép beszéd fejtett ki, egyaránt magyar ember, egyaránt Krisztus urunk szolgája ajakáról hangzott el.

A kegyetlen győri ítélethez egy ősi magyar név fűződik, mely mellett megszoktuk a legnagyobb magyar jelzőt hallani; a keresztényen felebaráti szeretettől áthatott kassai beszéd oly névhez fűződik, mely nemzetünk gyászéveiben egy gyűlölt rendszer jelzője volt.

Amaz ősi név viselője megfellebbezett illusztris családjá hazafiságát igazoló magasztos hagyományairól és mestere példájáról; ez igénytelen és csak mostani viselője által illusztrissá lett név tulajdonosa megmenti az eszmét, mely ama hagyományokban és mestere példájában vezérsziliként ragyog.

Győrött az irgalmatlan, megalkuvást nem ismerő, rideg akarat a legkegyetlenebb ítélettel sújtja az ifjakat, akik nem akartak a kiismeretük ellen cselekedni, midőn őket december másodikán megünnepelésére kirendelték. Nem akartak, mert helyesen mondták védiratukban: „Közvetlenül, hogy 1848 december 2-ika nem lehet a magyarok öröm ünnepe!”

Hogy úgy van, ezt tudja, vagy legalább tudhatná az is, aki a győri tanítóképző hazafias ifjúságát az ausztriai császár trón-foglalása hatvanadik évfordulójának megünneplésére kirendelte. Azt is kellett volna tudnia, hogy az ifjúság érzelmi világához csak szeretettel és bölcsességgel lehet hozzáférni; hogy az az ifjúság, mely érzelmei magasatos és szent voltáról meg van győződve, kész annak mártíromságát is elviselni; hogy azt az ifjúságot, inkább mint bárki mást, igaz atyai szeretettel kell vezetni, mely nem lehet igazságos szigor de jószágos elnézés nélkül sem; hogy ez ifjúsággal szemben, mely hivatva van a nemzet gyermekeit nevelni, első sorban kell azt a szeretetet éreztetni, melyet Székesfehérvár fenekölt szellemű püspökének apostoli nyelve most hirdetett Kassán.

Prohászka Ottokár dr. folyó hó 6-án Kassán a szocializmusról mondott nagyszabású beszédének gócpontja az, hogy azzal a több joggal, melyet a szocializmus követel, nem lehet megreformálni az emberiséget. Az emberiségbe kell több erkölcs, több szeretet, több altruizmus, több áldozatkészség, több lemondás, több fegyelem, szóval több lélek és szellem!¹⁴

Mennyi igazság van szavaiban midőn azt mondja:

„Milyen tisztelt közönség! Több szívet, több szívet ebbe a társadalomba s mikor azt mondom, nem a nyomorgó társadalomba kívánom én ezt a több szívet, van ott szív elég, hősiesség, bámulatos gyémántkiadásban, de tudjátok — szívet belénk — belénk.

„Egy francia író, — aki drámái miatt ugyan nem igen érdemel dicséretet, de volt szíve a francia nép nyomora iránt, — mikor egyszer hazajött, tornácában egy akasztott embert látott meg a munkások kék zubbonyában, aki a markában görcsösen szorongatott egy cédulát, melyen ez volt írva: *Uram, maga szeret engem, szereti a munkásnépet, engedje meg, de ott akartam meghalni, ahol szeretet lakik.*

T A R C A.

Karácsonykor.

Karácsonyfa tündérfénye mellett
Imádkozik három kicsi gyermek,
Kis kacsóik szípen összetéve,
Arcukon a régi liljom éke,
Angyal-szelid áhítattal nézik
A lobogó lángok tünde fényit.
Mind a hármat úgy övezi által
A boldogság szelid mosolyával.
Majd megcsendül ajkainkon halkán,
Mint valami túlvilági dallam,
Angyaloknak kara mintha zengne:
Pásztorok, pásztorkok, örvendezve...

Kebelemre zárt feleségem,
Gyönyörködünk a mosolygó képen,
A szívünknek sarja mind a három,
Rózsabimbók zord tavaszi tájon.
Mind a három szelid esti csillag,
Mely vezet rög-s utainkat,
Egy-egy emlék, lelkeinknek álma,
Boldogságunk hajnalhasadása.
Éő emlék, szerelmünk emléke,
Milyen nem lesz több csak a mosókba;
Emléke az elmúlt szép időknék,
Mely csak volt, de több: sohse tér meg.

Karácsonyfa tündérfénye mellett
Imádkozik három kicsi gyermek;
Szívükből az égi hit sugároz,
Imádkozik a kis Jézuskához;
Elmondják, hogy milyen régen várják —
Mily epedve a karácsony fáját.
Szófogadó jó gyermekek voltak,
Nem is mondhat senki semmi rosszat.
Imádkoztak... Kűnn a néma éjben,
Hol csillagok ezre vigyáz ébren,
Pásztoroknak dala csendül lágyan,
S elme-tőlünk mind az imádságban.

Lévai Sándor.

„Milyen tisztelt közönség! Ha az ember szereti az embert, akkor van lelke, van hivatása a Patronáza terére lépni, s akkor lesz egyszermind áldás és erő munkálkodásán. De annyira akarom hangoztatni a modern szocializmusban a személyes, az egyénit, annyira, hogy csak azokat akarom küldeni a szociális tevékenység mezejére, akik tevékenységüket először a családi körben fejtik ki. Mert az emberi lélek vetülete — a család, az ember lelke és szíve pedig a család lértető középpontja. Ez a család ideális mintázása. Éő nem akarok olyan patronesseket, akik saját családok iránt kegyetlenek, nem akarok olyan patronesseket, akik özvegy édesanyjuk iránt merevek és — más szegény özvegyeket akarnak segíteni, hanem akarok embereket, akik először otthon édesek, otthon háziassak, otthon szeretők, hogy ezt a szeretetet belevigyük az alsóbb néprétegek tengerébe. Az ilyen egyéniség lesz a társadalmi ürességek összekötő kapcsa. Mert mi töltsé ki ezeket a társadalmi ürességeket, ha rem a gyáros, aki munkásaival jót tesz, ha nem a tőkepénzes, ha enyhíti a nyomor. Szóval csak az ember töltheti ki a szociális nagy szakadékokat. Allitsátok bele az embert és egybeforrad a szakadék. Mert jellemzi a modern társadalmat, hogy minél műveltebb, annál kegyetlenebb, szívteletlenebb s ez kegyetlenséggel tölti el azoknak lelkét, akiknek a szegénység és nyomor jutott osztályrészül. *Tegyük hát úgy, hogy érezzük, hogy fele, nem, egész-barátok vagyunk!*”

E szavakban igaz krisztusi szellem nyilvánul és aki e szellemben sikra szel azon téveszmék ellen, melyekkel lelkiismeretlen haszonlesők a tudatlan tömeget félrevezetik, az nem csak igaz keresztény, az jó hazafi is.

Mily magasan áll az igénytelen rév viselője a büszke Széchenyi ivadék fölött!

Léva, 1908. dec. 8

Karácsonyév a tengeren.

Íra: Halmv Gyula.

A kis kabint fűllasztó meleg lég tölti be. Csak egy kis hajólámpa hinti szét bágyadt fénysugarait a kis zeg-zugos szobában.

Néha, néha szakítja meg a csendet valami nehéz suttogó lázas beszéd.

Egy eszményi leánya'ak nyugszik az ágyon lírhögó ajakkal, lázasan csillogó szemekkel. Orcáira a láz vérrózsákat fest; lélekzése szakgatott; kezeit néha időgesen emeli fel s nyujja ki.

Az ágy előtt egy férfi térdel. Arcán a kétség, szemében a rettegő félelem. Ő tudat nélkül mereszté szemét az ágyban fekvő lázbetegre; lelkét, testét lekötö a pár évó, amit olykor-olykor az suttog.

... Kívül a zugó szél sivatása hangzik. A hajó erő-en inog; táncot járnak alatta a hullámok. Felülről lábak dobogása, futkosás zaja hallatszik. Pillanatra minden csendes lesz. Azután éles, erős hangon megcsendül a fedélzeten a harangzó, messze áthatva a páratérbes léget. Kód var. A köszögő hajónak ad jelt, hogy siessenek kitérni...

A lázbeteg felveti szeméit s a férfira pillant.

— Ah nézd Aladár — susogja — minő fényes alakok közelgnek, ... hallod? ... mily szépen zeengnek ... az Isten dicsőítik; ... hozzám jönnek ... ah! ... mi gyengéden suttognak, ... mily lágyan ölelgetnek! ...

A nő és az ipar.

A fejlődő ipar újabb tanulmányai, a szellemi vívmányok nagyszámú alkotásai, a villamos erő az emberiség szolgálatában nagyobb kényelmet helyeznek kiltásba számunkra, mint a milyent elődeink itt találtak de viszont az állami és társadalmi életből csúszó hibák egyre jobban kifejlődnek, kiélesednek, újabb és újabb nehézségeket okozva, amelyekkel meg kell küzdenünk.

Az idők haladó szelleme, vagy tán az említett hibákból származott körülmények a nőt is belevonják a küzdelmekbe, mert otthonát félti, mely eddig egész világa volt. Látsz, hogy a folytonosan növekvő igények mellett a férfi munkaeje egyedül már nem elegendő a család fenntartására, tehát segédterület szögödi, kenyérkereső lesz ő is, munkálkodik, farad, hogy a család alapítását lehetővé tegye. Azért a kormánynak és társadalomnak mindent meg kell tennie, hogy elhárítsák a felmerülő akadályokat a kezdeményezőktől, mert sokat kell küzdenünk, hogy magunknak a kenyérkeresők sorában kis tért szorítsanak, miután anyai pályát zárnak el előlük, melyeken boldogulhatnának.

E szűkebbü eljárást azzal indokolják, hogy a nő tudománya, kenyérkereső foglalkozása elvonja a családi életől; ez nagyon teves nézet, mert a természettől rendelt ösztöne mindig oda vezeti vissza. Azonban a körülmények kényeszerítik, hogy beilleszkedjék a szociális és kulturális reformeszmékbe, tehát tért keres magának, tehetségének érvényesítésére. A tudomány kincseit követeli magának, melyek eddig joggatlanul zártak el előle, hogy kimutathassa szellemi képességét és azt tudományos pályán értékeithesse.

E nemes törekvés mindenestre dicsérendő, csak kár, hogy ambíciójuk eltereli őket az ipartól, melyet — nemzetünk ősi hibájába esve — egészen mellőznek.

Sajátosság, hogy még a huszadik század szigorú követelményei sem képesek társadalmunkat arra kényeszeríteni, hogy teljes odaadással foglalkozzék az iparral. Itt-ott néhol észrevehető egy kis fellendülés e téren, egy kis igyekezet, de kellő támogatás, kellő talaj hiányában oly szűk mederbe szorul, hogy csak tengődve tarthatja fenn magát.

A férfi meredten tekint a leányra, annak szeméből az önfeléd öröm, a boldogság int felé. A beteg hirtelen felemelkedik fektéből, ziháló kebléhez kap s pihgő ajakkal szól:

— Nyissa abl tot, Aladár, nagyon meleg van.

A kis hajóablak nyikorogva fordul felre. Fehér ködtömeg, zugó, hideg áramlat csap be kívülről. A hideg, nehéz lég egy pillanat alatt lehűti a szobát. A leány dideregve huzza össze magát fekhelyén. A férfi összerázkódik, bevágja az ablakot s odarohan a leányhoz, megragadja hideg kezét s forró csókjait hinti rá.

— Édes egyetlenem! — rebegi — hát itt hagysz engem?

— Nem, ... nem ...! Szeretlek, ... tiéd vagyok! — sugja amaz, s boldog mosollyal illeszti saját kedveséhez.

Az ajtó tárul föl minden nesz nélkül. Egy hajószolga lép be. Odahajol a férfi fölébe s alig hallhatóan sugja neki:

— Az éjfeli mise mindjárt elkezdődik.

A férfi csendet int kezével s a betegre mutatva balkan mondja: — Nem mehetek.

Csak egy pillanattig tart az egész. Más tán nem is venné észre, de a szendergő lázbeteg meghalja a suttogást is s a betegget gyanakodó ravaszágával figyel minden neszre.

Vagy talán a férfi lelke s az övé egy?

A leány keblére vonja a kedves kecsét s szemrehányó hangon kérdi:

Pedig tudjuk, hogy csak az ipar teheti az országot nagyvárosi és mégsem foglalkozunk úgy vele, mint azt fontossága megkívánja. A legtöbben azzal állnak elő, hogy nálunk lehetetlen az ipar felvirágztatása. Szerencsétlenül helyzetünket okozták Ausztriával szemben, a közös vámterületet, a kormányt, mindenféle érvelést találnak csak a leglényegesebbet nem akarták felismerni a közönyösséget, mellyel nemzetünk a dolog tényállását elfogadva, minden küzdelem nélkül belenyugazik.

A magyar sohasem szerette az ipart, lealacsonyító foglalkozásnak tartotta: ezért nálunk az iparosok leginkább külföldiek voltak. Úgyes királyok azonban mégis fel tudták virágoztatni, mint Róbert Károly és Nagy Lajos. Az utóbbiak uralkodása alatt külföldön a bőr-, üveg- és kocsipar annyira fellendült, hogy az iparúzó országok között első helyet foglalt el. A csehrendszer az iparosoknak tiszteletet és jómódot szerzett annyira, hogy Zsigmond király az országos rendek közé is bevalasztotta őket.

Csak hogy Magyarországnak szerencsétlen határszéli fekvése Európában folytonos háborút okozott, ami a természetes haladást minden téren akadályozta, miután az összes tehetőséget, erőt a haza védelmére kellett szentelniük. Később a sok oldalú belviszály a folytonos küzdelem a szabadságért egészen elvonta figyelmünket a gazdasági életől, hisz az akkori körülmények megkövetelték, hogy mindenkinek legszembetűnőbb kötelessége az alkotmány védelme legyen. Akkor a magyar helyzetének magaslatán állott, megtette azt, amit a haza érdeke kívánt.

És a jelen nemzedék nem volna erre képes? A munka terén megbátrál és másoknak engedi át az elsőséget? Tehát: nincs nálunk dolgos kéz? Vagy annyira hiányzik a bizalom, hogy hozzá nem merünk fogni? Pedig a bizalom adja meg az erőt és az erő képességét. Tehát küzdjünk meg a nehézségekkel! Lássuk be végre, hogy csakis hatalmas ipar biztosíthatja országunk függetlenségét és jövőjét.

Barsvármegye közgyűlése.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 17-én tartotta meg évnegyedes rendes közgyűlését, melyen — bár az időjárás az Aranyosmarótra jutást nagyon megnehezítette — mégis 100-nál több képviselő jelent

— Miért nem mehetnél másra? Hisz ma karácsony van. Nézd! . . . Az előbb látam az angyalokat, amikor itt körülbegettél . . . Oly édesen hívogattak magokkal . . . Miért ne mennél? Menj el! . . . Menj Aladár, menj! Vagy . . . várj . . . igen, várj, . . . jövőm én is!

A férfi csitítólággal hajol a leány fölé.

— Hajnalkám! . . . hova gondolsz? Te, . . . édes szerelmem, evvel a gyenge testeddel te eljössz oda ki, a hideg, szeles, éjbe? . . . Nem, nem! Maradj . . . nyugodj itt!

A leány nem hallja a marasztaló szót, míg a férfi elfordul, magára kap egynehány ruhadarabot, oda fűzi magát a férfi karjába s szinte kényszeríti, hogy vele menjen. Alig tud lábain megállan a csikorgó falépcsőkön majd minden lépésnél elbukik, ha a férfi nem fogja.

A fedélzetén végig fagyasztó szél fu; a mély ködön át alig látni a háborgó vizre és a felhőtakart égere.

Egy árcobtövében hevenyészett ponyvazatort van felállítva. Belül néhány lámpa világítja meg; . . . az egyszerű oltár előtt ünnepélyes lassúsággal megkezdte egy szerzetes az éjjeli misét.

. . . A harangozó elhallgat, ájtatos zaozomák hangja rezg át a légen.

A hideg át-mog átjárja a testet. A kemor fekete alakok, a napbarnított arcu, vészedett hajócsok sötét csoportja szinte bukomorrá teszi a lelket. Egymást átka-

meg. A közgyűlés az alispán jelentését felolvastattnak vette. Ezután a f. év végével a közigazgatási bizottságból kilépő 5 tagnak a helyét töltötte be a közgyűlés. Megválasztottak: Kachelmann Károly, Vápy-Vogronics Ödön, Levatic Gusztáv, dr. Balica Pál és Keltz Gyula. Ezzel egyidejűleg választották meg a központi választmányba Kozzoltányi Istvánt, az állandó választmányba Mailáth Istvánt, az igazoló választmányba pedig Botka Zoltánt, dr. Haicl Kálmánt, Levatic Gusztávot, Pintér Károlyt és dr. Lányi Gyulát. A vmegyei főügyész helyettesítésével Levatic Gusztáv bízta őt meg. A vmegyei jegyzői nyugdíjakra megajánlott 0.5%-os megyei pótdát a belügyminister nem engedélyezte s ehhez képest az 1907. évi I. szabályrendeletet akként kellett módosítani, hogy az 0.5%-os pótdátoknak megfelelő összeget az egyes községek állítsák költségtérítésbe. Léva r. t. város szálloda- és színházépítése ellen beadott fellebbezéseket a közgyűlés egyhangulag elvetette, s Léva város képviselőtestületének határozatát az állandó választmány javaslataira változatlanul jóváhagyta. Most már remélhetjük, hogy fejlődő városunk mihamarább oly szállodához jut, amely a hozzá fűzött igényeket kielégítheti. A lévai főgimnázium igazgatójának az ifjusági könyvtári és értesítő díjak elszámolása tárgyában beadott fellebbezését a még hiányzó adatok pótlása végett a város közgyűléséhez utasították.

Különfélék.

— Karácsony. Pénteken lesz a szeretet ünnepe. Azó a szeretetet, melyet csak két ezer év óta ismer az emberiség. Az áldozatos szeretetet, az altruizmusát. A Mindenhatóságot egy gyermek tehetetlenségében, a mindenség Királyát szalmás jászolban, a boldogság mennyországának Urát barlanglakóvá testesítette meg a szeretet. A Messias ellenállhatatlanul halad hódító útján, meg egyedüli Úr nem lesz a szívek és elmék birodalmában, hogy békeességet és boldogságot teremtsen mindenhol.

— A lévai gimnázium szerződés-ügye. A lévai gimnázium fenntartására vonatkozó szerződésalkötés ügye e héten nagy lépéssel haladt előre. Ugyanis a közoktatási

rolva, egy kötéldrudhoz dölve hallgatja az ifjú pár az éneket. Egy-egy akkord néha néha vizshangként cseng fel a ködös messzeségségből.

Lassan, lassan vége lesz a ceremóniának. A férfi rátekin a leány arcára. Egy kis élet sincs azon. A hideg lefagyasztotta róla a láz rózsáit, szemében semmi fény: megtörtén merednek egy pontra.

— Oh mi kedves a karácsony-est, — sugja a férfinak s odaborul annak vállára.

Aladár egy sóhajt érez arca mellett elszállani. Utána néz: . . . fehér kis tölcser lesz belőle a nagy ködön, aztán száll fel, . . . fel a magasba.

. . . Ismét megcsendül a harangzó. Az éjjeli misének vége, — az utasok szétoszlanak.

— Menjünk! — mondja a férfi, s erősebben szorítja magához párját. Az élettelenül marad keblére dölve. Szíve nem dobog többé . . . ajka már nem csveveg.

*

Eldűt a vihar, a háborgás lecsendesült, a nyugalom éje borult a földre.

Karácsony éje van . . .

Csengő harangzó rezdül meg a tiszta légen. Lassan, fájón, bánatosan szól. A hajó fedélzetén vontatott, kesergő ének hangzik. Közben egy-egy fájdalmas sóhaj gyöngye sirás. Temetnek.

minisztérium leküldte a városi tanácsokhoz a beterjesztett szerződés tervezetét, azzal a megjegyzéssel, hogy azt a megváltozott viszonyokhoz képest módosítsa. A tárgyalással a tankerületi főigazgató, Pirchala Imrét, bízta meg, aki a feladatának valószínűleg március hóban fog megfelelni. Ugyancsak a helybeli kegyesrendi társház főnöke is értesítette a várost, hogy a szerződés ügyében való tárgyalás céljából a városi polgármester rendelkezésére áll. — Megjegyezzük még, hogy a gimnáziumi épület kibővítésének és a tornacsarnoknak tervét is le küldte a minisztérium. Új tervet kíván, mert a mostani ellen aethetikai szempontból is emel kifogást. — Cél szerű megoldási tervnek ajánlja, hogy a tanterem egy emeletes részben a városi vezető út mellett helyeztessenek el a séta tér felé legyen a tornaterem és fölőtte a rajzterem; A séta tér pedig iskola udvarnak használtatnék.

— Kijelölés. A pozsonyi itélőtábla elnöke az aranyosmaróti törvényszéknél szervezett esküdtbírószág elnökévé, az 1909. évre Simonyi Eemér törvényszéki elnököt, helyettes-előköké Gadl Homoky Kálmán dr. törvényszéki bírót jelölte ki.

— Sikerült házi ünnepélyt rendezett az áll. tanítóképző-intézet ifjusági önképzőköre dec 13-án. Úgy az összhangzatos zene, mint a fölvidtő ének dicséretére válik az előadókknak. Dushek Ernő, zenetanár, újabb babérokat aratott. Nagy figyelemmel hallgattuk Tusok Sándor szavallatát, ki a hosszú és szép költeményt mély, érzéssel és kitünő gyakoroltsággal adta elő. Kucsera Endre kellemes hangon énekelte az Estharangzót; Kovács János ügyesen kísérte őt zongorán. A monológ előadója Bató Géza, sokszor hangolta derűtségre a közönséget. A változatos műiort, az „Apró felőrtések“ c. vigjáték fejezte be. A szereplők — Bánó József, Joachim József, Bató Géza, Abosi Gyula, Fleischer Ferenc, és Galambos Béla, mindannyian derekasán megállták helyüket; Józsi Samu (Abosi) szakács-titkár mőkáin jóízűket neveltünk. — A zeneterem, hol az ünnepély lefolyt zsufozásig megtelt közönséggel. A közreműködők a nyújtott élvezetért igen sok tapsot arattak, amit igazán meg is érdemelték. — A zenei részt Grabecz József, az énekátvőket Kovács János dirigálta.

A fiatal leányt, aki tegnap még mosolygott, aki még az előbb örvendett az életnek. Egy tavaszi napsugár . . . egy elmuló tünde napsugár . . .

Lassan süllyed alá a csendesen ringó hullámsírba. A leány, az élet . . . a remény, a hit. És a férfi szeretete.

. . . Ott állt kihajolva a hajó korlátjánál, arcán egy-egy könyv pereg alá . . . Egy forró könnyecsopp . . . egy része a léleknek.

Megtört tekintete egy pontra mered, ahol lelkének mindene eltűnt . . . Az mindig messzebb és messzebb van, de ő látja még . . . mindig . . . mindig . . . örökké!

. . . Az égboltozaton rezegnek a gyenge sugárkák . . . a messzeségsből mintha csendes dal hangzanék . . . mintha az angyalok kórusa zenégen: — Gloria in excelsis Deo! . . .

Karácsony éje van.

Létűt a remény csillaga, a búcsú éje kelt a szívben. Sir a lélek, fájón ringanak a hullámok, mint ott benn mélyen a szívben a reménytelenség, a keserv felkorbácsolt hullámai.

A válasz.

Irta: Lábay József.

Csoóthy Géza, 27 éves újdonsült férj, Paula, a 18 éves ideges és vérszegény fiatalasszonyka, az anyós asszisztálása mellett összezavalkoztak.

— **Meghívó.** A lévai iparos-olvasókör saját könyvtárának gyarapítására, 1908. évi december hó 26-án (karácsony második ünnepén) az „Oroszlán szálloda“ termeiben táncos és tombolával egybekötött fölolvasó estélyt rendez. Kezdeti este 8 órakor. Az estélyen a helybeli zenekar működik. Belépti díj 80 fillér. Műsor: 1. *Felolvasás.* Tartja: Jaross Ferenc úr. 2. *Két név.* Monolog Gécy Istvántól. Előadja: Nagy Ilonka k. a. 3. *A nővér Incédy Lászlótól.* Szavaltja: Tolnay Mariska k. a. 4. *Magyar nóták.* Énekli: Kucsera József úr. Türogaton zenekarral kíséri: dr. Kersék János úr. 5. *Arany fésű.* Somló Sándortól. Szavaltja: Szalay Lenke k. a. 6. *Monolog* * * * Előadja Oszuska János úr. 7. *Tombolatárgyak kisorsolása.*

— **Katonáink karácsonya.** Ország-szerzte mozgalom indult meg, hogy a 15-hadtest és Dél-Dalmáciában elhelyezett csapatok részére a karácsonyi ünnep méltó megünnepléséhez adományok gyűjtessenek. A társadalom minden rétege örömmel üdvözi ezen hazafias mozgalmat, melynek célja bizonyítékot szolgáltatni arról, hogy a haza, kötelességét teljesítő hű fiairól nem feledkezik meg, s gondja van arra, hogy azoknak a karácsonyi ünnepek vidámmá és kellemessé tegye. A gyűjtést városunkban Bittó Gyula, százados honvédszolgálpáparancsnok, dicséretes buzgólkodására eszközölték. Szinte meglepően kedvező az eredmény. A hűlgyek gyűjtése 157 K., a városi hatóság gyűjtése 81 K. 70 f., a 2/14 zászlóalj tisztí karának és legénységének az adománya 89 K. 60 f., magánosok gyűjtése 104 K. 30 f. A Boszniában időző katonáink részére elküldött összeg 432 K. 60 f., azaz *négyszázharminckettő* korona 60 fillér. A hazaszeretet oltárára hozott áldozat minden esetre kedves Isten és ember előtt. S különösen a honleányok táradozása dicséretet érdemel.

— **Új rend a postán.** A kereskedelmi miniszter az eddigi csak vasárnapi korlátolt szolgálatot kiterjesztette a Gergely-naptár szerint vörös betűkkel kitüntetett összes ünnepekre. Ezen rendelet már f. hó 8-án életbe lépett.

— **Garamszentgyörgyön** folyó hó 13-án ifj. Révész Jónás ottani lakos vezérlete alatt, a kisbirtokosok szövetség céljából népgyűlést tartott. Ezen gyűlésen Garam-

szentgyörgy és környékének kisbirtokosai közül — mintegy 350—400-an vettek részt. — Jelent volt továbbá: Hunyir László, budapesti lakos, a „Magyar Lovag“ című lap felolvasó szerkesztője, a magyarországi kisbirtokosok szövetség központi igazgatója. Aki a kisbirtokosság anyagi helyzetének mikénti javíthatására irányuló, hosszabb ismertető beszédet tartott. Minthogy azonban ismertetésében, vidékünk szokásos terményeit kicsereleendő, — de az itteni klímát kinembíró, ipari termények meghonosításával foglalkozott, így a jelölt gazdaközönség körében a lelkesedés alig volt észlelhető. — Annál nagyobb lelkesedéssel és hatalmas „éljéz“ zűgással nyilvánította tetszését, ifj. Révész Jónásnak, aki drámai kitérésekkel elmondotta, saját szerzeményű versét, melynek tartalma a kiszáradt földművelésre, és a szövetségbe lépésre irányult. — Szónokiaktok után felolvastattak és elfogadtattak az alapszabályok, amelyek azonban még miniszteri jóváhagyást igényelnek. — Eszerint megalakult vármegyénkben az első garamszentgyörgyi kisbirtokos fiókszövetség, melynek tagsági díja évi 1 korona. — A fiókszövetség elnökevé Füry János id. alelnökévé ifj. Révész Jónás, pénztárnokává: Ujszászy János, jegyzővé: Pető Károly garamszentgyörgyi lakosok választattak meg. — Kívánjuk, hogy a kisbirtokosok szövetség működése áldásos legyen, és az első szónok szavai szerint „a szanyargatott és adóval túterhelt“ kisbirtokosokon segítsen. Anyagi jobbulás beálhat azonban akkor is, ha e vidéken sem pamutot, sem cirocot nem termesztünk. B. I.

— **A bars megyei kaszinó** Aranyosmaróton, saját helyiségeiben 1908. évi december hó 31-én este 9 órakor tombolával egybekötött szilveszter-estélyt rendez. Tombolajegyek ára: darabonként 50 fillér. — Belépődíj két darab tombolajegyvel együtt: — személyre jegy 3 korona, családjegy 7 korona.

— **Meglőtt vadász.** A minap nagy szerencsétlenség érte Adam Agostont, az oroszai cukorgyár tisztviselőjét. A közszé közelében levő Garam partjáról vadkacsára lőtt. A folyón csapatszámra uszkáló szárnnyasok közül Adam egyet talált. Ez oly örömmel töltötte el a vadászot, hogy nem is gondolva arra, hogy puskájának másik csőve is töltve van és a puskája tussával iparkodott kihalászni a meglőtt kacsát. E

közben fegyvere elcsúszott és a maga felé fordított cső lövése jobbat kezdett a annak izmait szétroncsolta. A súlyosan sebesült vadász összeesett, majd eszméletre térve hazavánszorgott, hol rögtön intézkedtek, hogy Esztergomba vigyék. A Kolos-korházban helyezték el a sebesültet. Göncy dr. igazgató főorvos rögtön nagyobb műtétet végzett a betegben. Állapota javult. Szablázán is szerencsésen átesett.

— **Megjutalmazott tanító.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Nedeckey Ferenc hontszántói rkath. elemi iskolai tanítónak a népnevelés terén szerzett kiváló érdemei jutalmazásaképpen 200 korona személyi pótlékot engedélyezett.

— **Agyonütötte a hordó.** Kémendről írják. Boros hordókkal tele szerkesztett hárman akartak egy meredek dombról leereszteni. A nehéz szekér meglöcsült a egy gyümölcsfához ütődve 700 literes hordó ledől róla és a szekér mellett levő legény, Császár Józsefet, agyonütötte. Temetése a hó 14-én volt a helységbeliek nagy részével melett.

— **Megbizás.** A földmivelésügyi miniszter Barsvármegye lévai járására Kriek Lajos lévai lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Nászhir.** Borsits Masát nőül vette Kis-Imperyalvy Balázs Zoltán honvédszázados.

— **Kinevezés.** Adamis Győző nyitrai kir. törvényszéki díjnokot az egészségügyi miniszter az aranyosmaróti kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

— **Figyelmeztetés.** A karácsonyi és újévi rendkívül csomagforgalom ideje alatt: 1. Pénzt, ékszer, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad, pénzt legelőszőrűbb postautalvánnyal küldeni. — 2. Csomagolásra fűtő, vesszőből font kosár, viaszos, vagy tészta közönséges vásson, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig eős csomagoló papir használandó. — Vásson vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélkül zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztesési pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell. — A pecsételésnél vesszű pecsétnyomó használandó. — 3. Vadat, ha vérzik, vagy több darabból áll, csomagolva lehet postára adni. — 4. A csomagolásra kiváló gond fordítandó. — A

* * *

Szegény Csóóthy Géza 27 esztendejével, egy kis pincsi kutyával, s még a tavaszi nyirkos, lüvös időben szerzett remájával, — egyedül maradt.

Úgy élt, mint boldogult legény korában. Mulatozott reggelig. Huzatta a legszébb, s legújabb nótákat. Nem volt nála vigább s megelégedettebb senki a vendéglőben. Csak mikor haza tért, akkor lett csendes, mintha az orra vére folyna.

Múltak a reumás napok, — rohantak a „Lator“ nevű pincs által megugatott hosszú téli esték.

Elérkezett szent Szilveszter napja is. A hideg szél fűtülve süpörte az utcák havát a szemközti lévő házak ablakaiba. A nagy természet oly kihalt, oly rideg volt. A kis madarak zúmarát galyakon gubbaszkodtak, — mintha kis szárnyaikat melegengették volna. . . A Latorra is rájött a dár. Ebben az istentelen időben, neki sem akardózt a csaholás. Fazva, dideregye lúzódkozott össze a vackában.

Odabenn a szobában kellemesen áradt szét a lobogó kályha jóleső melege. Kiáradó fénye meg-meg világitja Csóóthy karnagy és zenezerző úr szikár alakját. A kályha előtt ült ócska karosszékben gondolataiba elmerülve.

Egyszerre feugrik. Nagyszerű eszméje támadt. Súlyos, faragott tajtpipáját jobb szemfogai közé szoritja, megtömi jó-féle

Az egész csete-paté pedig abból kerekedett, hogy kinek van nagyobb jussa, illetve elsőbbségi joga az öklömnyi udjósulított Csóóthy-csümetét csókolgatni.

Ha férj uram kapta karjaira az örökké sivalkodó kis kukajkót, (akinek különben már becsületes nevet is adtak, — még pedig Paula mama határozott és elvitathatatlan kívánságára a Frazibundusz nevet) s végig cuppotta cigarettá-füstjét szájával a kis Frazibundó szerdeszék ajkait, — teremtom, szent atyám! volt nemulases hétországára szóló ribillio és házfelfordítás.

No mert a kicsike ilyenkor éktelen trillázásba fogott. Végig skálázta a hanglétra összes hangjait legalább is vagy 25-ször. (Persze istentelenül hamisan.) Zárójelben legyen mondva, a kis Frazinkó apja karnagy és zeneszerző. A kicsike is már jó eleve készült, — még hozzá mily buzgalommal készült — leendő zenészi pályájára.

Csóóthy úr galambpéjű s áldott lelkű anyósa, — az anyóskó mintaképe, — dühében majd önkívületi állapotba jutott, azon mesés felfedezésre jövén, hogy édes hazánk leendő második Liszt Ference ezért gyakorolja hangérzékét szünetlenül, mert Géza férj, illetve vő uram csókolgatásai közepette, — habár akaratlanul — rajta súrolókeféli örökké tükés állat.

Ettől kezdve, — hűtlen elbagyás terhe alatt szigorúan el voltak tiltva férj uram frillákat csáló csókjai. A sima s púdertől báronyos arcú mama legnagyobb öröme

Karnagy uramat ez vérig sértette s így morfondirozott: „Hosszú karnagyí s zeneszerzői pályámon engem egyetlen egyszer sem intettek le, s nem fétyűittek ki, — s most mint családapat leint a mamám?! Adta fékumát! Ez több, mint amennyit egy 27 esztendő gyenge kebel elbirhat!“ — Rött bajszán egyet-kettőt pödrintett, s kájan örömmel irtóztató merényletre határozta el magát.

A kivitelre alkalmas időpontot keresett. Nemsokára meg is találta. A mama sziesztázott, a nagymama meg a kis Frazinkó kelengyénének nyúni kezdő példányait adjusztálta. — A férj még egyszer végig pillantott a helyzeten s a másik percben felkapta a kis csöppseget. Két kezével, meglóblálta kétszer-háromszor a levegőben, végezetül egy pár jó cuppogós csókkal honorálta a kis Frazinkó türelmét.

A gyerekek sokkal tragikusabban fogta fel a doigot, mint édes apja s fülsiketítő danába fogott. Apró öklücskéivel kegyetlenül verte hozzá a taktust.

A szeráfi hangok a babi-kocsihoz csalták a mamát s a szelidképű nagymamát. Kedves párbeszéd folyt le köztük. A fináléja a fiatal mama ajkairól oly érdekesen és oly sokszor hangoztatott szavak voltak: „Géza! mi nem valók vagyunk egymásnak. Miga engem mindig bosszant. . . Váljunk el!“ . . S a röpke szót, komoly tett követte.

rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. — 5. A címet magára a burkolatra kell írni, ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatábláskára, bőrdarabra vagy erős lemez-papírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. — A papírlapokra irt címeteket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. — *Fellette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címről összes adatait feltünteteli papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve.* — 6. A csomagok tartalmát úgy a címraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. — *Budapestre, Pozsonyba és Wienbe szülő élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsméreg, sz-szes italok, stb.) tartalmazó csomagok címtárai, nemkülönbön az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor, stb.).*

— **Bezárták az összes iskolákat.** Barsvármegye aispánja a lévai polgármesterhez érkezett tegnapi telefonjelentésével a vörheny betegség terjesztésének meggátolása végett s tekintettel a pár nap mulva ugy is bekövetkező karácsonyi s ünnöndőre a lévai összes iskolák bezárását elrendelte.

RÖVID HIREK. — **Jeanne d' Arc boldogáavatása.** Franciaország hősielkü szűsének, Jeanne d' Arc-nak boldogáavatásáról szóló pápai dekretumot vasárnap olvasták fel Rómában a S. C. Rituum-ban. Maga a boldogáavatás tavasszor történik meg. — **Törökország alkotmánya.** Csütörtökön nyílt meg a török parlament. A magyar képviselőház egyhangu éljenzés és taps kíséretében bizta meg az elnökséget, hogy a török parlamentet megnyitása alkalmából üdvözölje. — **Haború.** A venezuelai kormány Hollandiának venezuelai hajók elvittele miatt megüzente a háborút. — **Bauyaszerencsét lenség.** Az Osztrák-Magyar Államvasúttársaság magyarországi igazgatósága kezelésében levő kőszénbányában Rasicabányán gázkötés folyván 13 bányász meghalt.

A visszatetsző szaga ez ize következtében oly nehézon bevelhető csukamájolaj is végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Schott féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

szüdohányal s szürke, nehéz füstfelhőket fujva, — sétál föl s alá a szobában. Közben folyton monologizál: „Bántani fogja végtelenül, ha megírom neki, ... ismerem Paulát... a guta fogja kerülgetni... mindenképpen meg fogja akadályozni... s visszajő hozzam. Ismerni kell a nőket! Más lélek, más szív, más gondolkodás.”

Avvai a lámpa fényenel a fügrán Paulának a következőket írta: „Kedves Paula! Lassan már 2 esztendeje lesz, hogy egy szót sem érdemlő összeszólalkozás miatt maga ott, — én meg itt. Ma este arra határozom magam, — hogy tovább nem leszek egyedü. Feleségül veszem Katicát, aki engem olyan nagyon szeret. Addig is, míg ezt tenném, még egy utolsó szavát kéri kézcsókkal Geza.”

Három napra reá Csóóthy Geza címére egy kicsiny, illatos, express levelkét hozott a postás. Geza idegesen bontotta fel s mormogva olvasta: „Kedves Geza! Már lassan 2 esztendeje lesz, hogy abszóló ok nélkül elszakadtunk egymástól. — A Katicát akarja elvenni, — írja a leveleiben, — Katicát? Az én leggyűöitebb ellensége-met? Azt a csunya Vöber Katát? Holnap az esti gyorsal megérkezem; várjon tehetőle, kocsi-val. Addig is sokszor csóolja Paula.”

N. B.: „A Frazinkót csókolgathatja amennyit tetszik. — Pá!”

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A Harceprimás Úr Ö Eminentiaja 50 kor., Dr. Rudnyánszky Titusz armatorói fősz. bíró ur 36 kor., Vojnárovszky Gyuláné urnő Felsőszecseről 6 kor. 90 fill. kézpént; Garamujfalu község előljárósága babó; Ujbars község előljárósága pedig krumplit adományoztak Stefánia árvaháznak.

Amidőn fentiek kézhez-vételét nyilvánosan is van szerencsénk elismerni, fogadják a nemesszivü adakozók jótéteményükért leghálásabb köszönetünket.

Léva, 1908. december 10.

Leidenfrost Tódornán, Faragó Sámuel,
th. nöegyl. elnök, nöegyl. titkár.

Hivatalos közlemény.

8012 és 8013/1908 szám.

Nyilvános köszönet!

A „Lévai Takaréék és Hitelintézet” 100 koronát, a „Lévai Takarékpénztár” 83 korona 75 fillért küldött be alulírotthoz a karácsonyi ünnepek alkalmából a város szegényei közt vallás különbség nélkül leendő szétosztás végett, — az igazságos kiosztás iránt intézkedtem, — sz adomány átvételét midőn nyilvánosan elismerem és nyugtázom, egyttal a fentemlített két pénzütezet Igazgatóságának már évtizedek óta hagyománnyá vált ezen nagylelkűségéért és kegyes adományáért a város szegényei és közönsége nevében köszönetet és teljes elismert nyilvánítok.

Léva, 1908. évi december hó 19-én.
Bédogh Lajos,
polgármester.

Tanügy.

A Bars megyei általános tanítóegyesület I. vajúrásrészenek évi rendes közgyűlése.

A bars megyei ált. tanító-egyesület lévai járásköre f. hó 15-én tartotta meg nagy-számú tanítóság, az állami tanítóképző tanári kara, a tanügy iránt érdeklődő közönség s a IV-ed. éves tanítónövendékek jelenlétében évi rendes közgyűlést. A közgyűlés legkiemelkedőbb része volt Ghimesy János, helybeli r. kath. tanító mintatanítása az I. osztályban. Ritka ügyességgel mutatta be hogy a pedagógia legújabb vívmánya a fonomimika alapján, mily könnyedén s játszián tanítja ő tanítványait az olvasás és írás mesterségére. Emelte tanítását, amit a jelenlevők nagy élvezettel hallgattak végig, az is, hogy Ghimesy eljárásának minden egyes mozzanatát keüő viágitásba helyezte. Különösen brillirozott egy teljesen siket Sebő Janika nevű gyermekkel, kit ő rövid pár hét alatt, dacára, hogy nem hall, folyékonyan olvasni, írni s ami a fő, az ő ügyes módszere s annak alkalmazása alapján beszélni tanított. A gyönyörű, szép, hazafias szelleműl áthatott előnki megnyitó után, melyet Huszár Károly, kissárói tanító, tartott, következett a gyakorlati tanítás megbeszélése. Deák Adó f. indítványára Ghimesy Jánosnak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Igazi szakismerettel hozzájárultak a tárgyhoz a fonomimikai tanmódot a bemutatott eredményteljes tanítás alapján is védve és pártolva Köveskúti Jenő, Bányai Ferenc, Missik István és Klein Á. min. Köveskúti Jenő, igazgató, pszichológiai szempontból ismertette a fonomimika igen nagy előnyeit az irvaolvasással szemben, mely élvezetes előadást zajos helyeslés és tapanisért. Bányai Ferenc az olvasás és írás tanításának küüválasztásáról szölt. Az irva-olvasási módszer védelmére keitek Sparba József, kép. gyak. isk. tanár és Végh István mindketten e régi módszer mellett és igen okosan érveltek. Az elhangzott értekezésekre Ghimesy János talpraesett rövid válaszban szállt sikra teljes sikerrel a fonomimika mellett. A körülá

negyedik tárgya volt Pazár Zoltán, képez-dei rajztanár, ritka szakértelemmel tartott előadása a modern rajztanításról. Ezt követte Tóth István, lévai tanító, pompás nyelvezettel irt és tartott előadása a szocializmusról, s hogy milyen állást foglaljon el a tanító a szocializmussal szemben? Költői lendülettel előadott felolvasása mindvégig lebecsölte a hallgatók figyelmét. Kívánsága, hogy a magyar néptanító a magyar nemzeti szocializmus mellett foglaljon állást. A gyűlés utolsó tárgya volt a tisztújítás. Elnököké egyhangulag és közlekedéssel Huszár Károly, kissárói tanító, alelnököké Bányai Ferenc, lévai tanító, jegyzővé pedig Szarka Zsigmond, szódói tanító, választott.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány
Buza m.-mázsaanként 23 kor. — fill. —
23 kor. 60 Kétszeres 19 kor. 20 fill. 19 kor. 80 fill. — Rozs 19 kor. 80 fill. 20 kor. — fill. — Árpa 14 kor. 40 fill. 15 kor. 40 fill. Zab 18 kor. — fill. 18 kor. 40 fill. — Kukorica 14 kor. 80 fill. 15 kor. 60 fill. — Lenese 23 kor. 60 fill. 24 kor. 40 fill. — Bab 14 kor. — fill. 15 kor. — fill. — Kóles 10 kor. — fill. 11 kor. — fill.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi dec. 13-tól 1908 évi. dec. hó 20 áig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Horváth József Bihary J.	leány	Etel
Sebedovszki M. Krizel K.	fiu	Ferencz
Safarik Lajos Bólik Mária	leány	Mária
Hóch Vilmos Heumann M.	fiu	Árpád
Belesák Béla Fabricejus M.	fiu	Zolán

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Kugyela Andrásné Solymosi Anna	73 éves	Aggkon.

Nyilttér

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egyes, oldó háziszser mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Videki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Felfutó csillapító és erősítő bedörzsölés, a legújabb, régi fűszeres háziszser szegélyes és intőből származó minőségű betégek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész
C's kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó ház A honvéd utcában, lévő 18- és 20-ik számú újonnan, szí árden, épült két szép ház, nagy nyílt udvarral, egyenként, — vagy árilaknak együttvéve, 10 évi adómentességgel és kedvező feltételek mellett, szabadkészből adó. Értekezhetni a tulajdonosnál.

Serdülő leányok és fiúk

erősek és vitorákká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

A SCOTT-féle Emulsió

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emésztethető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kerük figyelembe venni!

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

Erő SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyosítja magában, amit egy igazán jó és hatásos háztartástól várni lehet.

Öre az egészségnak, fertőtlenítő, erősítő és edző az izmokat, fájdalomcsillapító. Paratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószér.

~ Szükséges minden háztartásban, ~
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utárvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kosmos Laboratórium Győr.

Kapható mindenütt!

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes arjegyekemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből, a világhírű Delavare-ből 1 1/2 millió készlet. Orosz ár és pontos kiszolgálás. Cim:

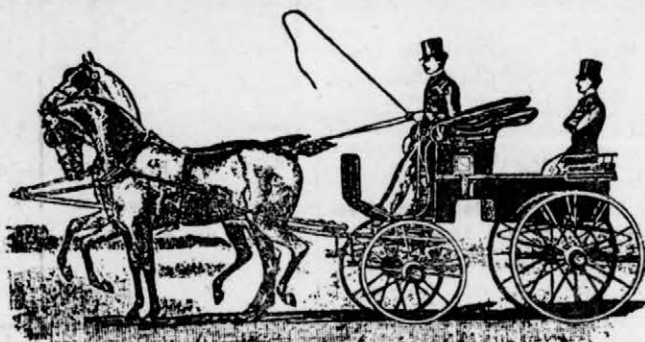
SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelep, Bihardioszeg.

Bérbeadó ház.

Kálnai utcában 23. sz. ház, melyben egy nagy üzemhelyiség, 3 szobás lakás, nagy raktár, udvar van istálló és kocsisin, azonnal bérbeadó. Bővebbet Monaco Mósé, Léván.

Butorozott szoba kiadó Mangorló-u. 12. szám. Bővebbet Hartl Rezső fodrász üzletében.

Györgyi

szijgyártó, nyerges és kocsifényező.

Lajos

— saját —
bognár műhelye.

Ajánlom Léván, Szepessy-utca 5-ik és Kálnai-utca 3-ik szám alatt levő

szijgyártó-, nyerges-, kocsifényező- és bognár műhelyemet, valamint ujonan készült kocsi nagy raktáramat, hol állandóan nagy választékban tartok új- és kijavított kocsikat ugyszintén új hintókerekeket és hintó kasznikat nagy választékban készen tartok.

Kész kocsik raktára Bottka-utca 1. szám.

Továbbá nagy választékban tartok saját készítményű izléses kocsizó- és igás lószerszámokat, nyereg felszereléseket, utazó bőröndök, táskák és kosarak a legolcsóbban kaphatók, női kézi- és piaozi-táskák, pénz- és szivartárczák, nadrágtartók és sérvkötők legfinomabb kocsimosó szivacs és szarvasbőr, bőrtisztító és puhító szerek nagy választékban. lópokróc és szórtarisznák, mindezeknek javításait jól és olcsón készítik, használt kocsikat megveszek vagy becserélek.

Tisztelettel **GYÖRGYI LAJOS.**

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvárszártyát tartalmaz.

Görcs csillapító szélhajtó Hodony-csöppek

1844 óta használatban levő étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszer. Egy üveg ára 1 k.

Két üvegnél kevesebb (2 K. 50 f. utánvét mellett) postán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárban

Gloggnitz (Alsó-Austria.)

Kiskörös és környéken

Állandóan bor közvetítéssel foglalkozik

Heisler Lipót

borügynök és bizományos
KISKÖRÖS.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Déli záróra.

A lévai női és úridivat — kézmű — rövidarú és ruhakereskedők közös elhatározásukból üzleteiket vásár és betivásár kivételével 1909. évi január hó 1-től déli 12 órától 1 1/4 óráig zárva tartják

Fodrásznő

fiatal kezdő helyben elfogad házhoz eljáró fésülést, havi szerény feltételek mellett. — Bővebbet Szanyó Ilona Kálnai-utca 29. sz.

Bunda és lábszak.

Ertler Henrik bérkocsi tulajdonos Léva Zugó utca 2. sz. értesíti a n. é. utazó közönséget, hogy a téli idők alatt kocsi használatához utazó bundát és lábszakot csekély használati díjért kölcsönöz, — zárt (batár) kocsija is rendelkezésére áll.

Tenyész bika.

Egy két éves sötét vörös fehér homlokú kifogástalan szép testű alú berni tenyész bika eladó, Törén, u. p. Alsó-Várad. Taubinger Agost tulajdonosnál.

NESTLÉ

GYERMEKUSZTJE
csecsemők lábbadozók
gyomor-bajosok részére

A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA

Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Ajánljuk a n. é. közönségnek: Elsőrendű fűszer, csemege, déli-gyümölcs, finom tea, teasütemény, finom rum, cognac, likőrök, asztail-pecsenye- és aszaborok, bel- és külföldi pezsgő, suchard- és fiumei csokoládé, karácsonyi gyertyák és sok szép apróságok cukorkákból és karácsonyfa díszek stb. továbbá:

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

alkalmas cikkek: bronz és alpakka gyertatartó, gyufatartó, kávé és mák őrlő, teafőző készülék, husvágó és reszelőgépek, vasalók, evőeszköz, nickel és zománczott edény, konyhaberendezések, ruhafacsaró gép, ruha mángorló és szénkosarak, kályhaelő-tálcák, esernyő állvány, háztartási mérleg, légmérő, varrógépek 5 évi jótállás mellett, hegedűk, okarina és más hangszerek, szivar szipkák, csibuk, pipák, cigaretta, tollkések, ollók, kártyák, vadászböjtök, táskák és fegyverek, laternamagika, domino, lottójáték, fényképészeti készülékek, kerékpár, koresolya, valamint lombfűrész, mint legcélszerűbb karácsonyi ajándékok rendkívüli olcsó árban.

Karácsony előtti héten:

Élő dunai és tavi halak!

Kaphatók:

**Kern Testvéreknél,
Léván.**

Élő Dunai halak!

A n. é. közönség becses tudomására hozzuk, hogy karácsony előtti hetekben s az egész téli szezonon keresztül minden héten és pedig **csütörtökön és pénteken**

friss élő halak,

u. m.: ponty, csuka, harcsa, kecsge, fogas és süllő stb. érkeznek a legolcsóbb árakban.

Egyben felhívjuk szíves figyelmét **karácsonyi kiállításunkra** s egyéb csemege és fűszer cikkeinkre, valamint a mindennap érkező **friss felvágott, virsli és összes hus és sajtneműekre!**

Balatoni halak!

Teljes tisztelettel

Engel József és fia.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.

Az elismert legjobb és legkitünőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA” újonnan javított tolókerékrendszer szerint.
Acél ekék, Boronák, Hengerek.

„Arató-gépek fünek, herének,

Szénafordítók, Szénagyűjtők
és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók,

Bor- és gyümölcs sajtók.

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó, Szőlő bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, szőlő és
növény permetezők

Aszaló- és szárító készülékek

gyümölcs s főzeléknek.

legjobb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor

Alapítva 1872. **BÉCS III Taborstrasse 71.** 1050 munkás.

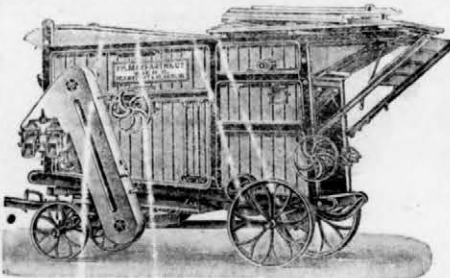
Kitüntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz
éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: **KNAPP DAVID** úrnál Léván.

•••• Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. ••••

Cséplőgépek

szabad uj kenőgyűrővel ellátott görgős csapágyakkal kizárólagos és motorhajtásra

Járgányok vonóállatok befogására.

Legújabb gabona-tisztító rosták, Trieurek és kukurica morzsolók, **SZECSKAVAGÓK** daralók rapavatók. Szállítható takarékos tü-helyek és takarmány-fülesztők, fordítható gőzjelé-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

RETHY-féle

pemetefű czukorkánál!

Vásárlásánál minden vigyázatossággal és hámozottan mivel sok hasonlatos utánzata van

1 doboz ára 60 fillér.

Csak **R E T H Y**-felet fogadjunk el. Köhöges, rekedős és hurut ellen nincs jobb

Tüzifa

és Porosz köszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Barsi Naptár 1909. évre kapható Nyitrai és Társánál Léván.

Képeskönyvek
ifjúsági olvasmányok,
dizsmunkák,
IMAKÖNYVEK
nagy választékban

Nyitrai és Társa
könyvkereskedésében
LÉVÁN.

BAZÁR!

LÉVA, (Petőfi-utca 9. sz.)

karácsonyi és újévi ajándékok
feltűnő olcsó ár!

Gyermekjátékok, női és gyermek kötények, óra-
és nyakláncok, gyöngyök és melltűk, pipere
szappan, babák, fog-, haj- és ruhakefék gallérok és
kézelők, erszények és kézi táskák, karácsonyi diszek.

Fogcrém, különféle disz- és
ajándéktárgyak.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes
ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, stukatórnád, kátrány, carbolinum, carbit, benzín
creolin, carbolpor, clormész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld gálic, kékpor és
kénpor, gyanta, raffináció, petroléum, repecolaj, gépolaj, tovt'azsír, fagyú,
kender, kóc, gummi és aszbesztárú, kocsikenő, maszasó, cocusz növényzsír
arlórépamag stb.

Esetek, meszelők, linoleum, lakk festékek,
minden színben.
Husvágók, darálók, zománc-
és nikkel főzőedény, mérleg és súlyok, fagyú.

altgépek, jégszekrények, fürdőkádak, sárgaréz- és vaságyak, mosdók, kerékpár
ényképészeti gépek és kellékek, torjakészletek, halászszorgok, villanyesengő kész
e'ek stb. nagyválasztékban **kaphatók**

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Figyelem!

Szőlőajtványt, szőlővesszőt ne ren-
deljen addig, míg tölem árjegy-
zéket nem kér! Gyökeres oltvá-
nyok ezre 140 korona, Delaware
ezre 100 korona.

Czim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsősegesd, Somogy megye.

Meghívók

diszes kivitelben készítettnek
Nyitrai és Társánál Léván.

J á t é k á r u k !

Ne mulassza el

POLLÁK ADOLF
karácsonyi kiállítását

megtekinteni, hol minden igénynek
megfelelő ajándéktárgyak

rendkívüli olcsó ár

mellett beszerezhetők.

Üveg- és porcellán!

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára
— ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó géпкиállítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közön-
séget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen
látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő
készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban
valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Névjegyek megrendelhetők Nyitrai és Társánál Léván.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtaján Léván.

Dizsműtárgyak!

Cipő különlegességek!